

Quickscan natuurtoets

Fietstunnel en fietspad in Nijkerk

In opdracht van Drong Omgeving & Techniek

Colofon

Rapportnummer : 1661
Projectnummer : 2789

Opdrachtgever : Drong Omgeving & Techniek
Contactpersoon : Dhr. B. Groenewoud

Opdrachtnemer : Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
0314 641910
info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl
IBAN NL87 RABO 03 88 40 73 44
Btw nr. NL8076.79.616.B01
KvK 09100544

Auteur(s) : S.J.J. Wamelink
Controle : Ing. R. Boerboom
Status : Definitief

Datum : 12-09-2016

Foto voorblad : Plangebied
Wijze van citeren : Wamelink, S.J.J., 2016. Quicksan natuurtoets Fietstunnel en fietspad in Nijkerk. Staring Advies, Hoog-Keppel.

Eigendom

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever. Het rapport blijft eigendom van de opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d. m. v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Staring Advies accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van eventuele beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Staring Advies uitgevoerde onderzoek neemt. Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Kwaliteitszorg

Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

Colofon	1
1 Inleiding en doel.....	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Doel.....	3
2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	4
2.1 Gegevens plangebied.....	4
2.2 Beschrijving van het plangebied	4
2.3 Geplande werkzaamheden	4
3 Beschermd status plangebied.....	6
3.1 Natuurnetwerk Nederland	6
3.2 Natura 2000.....	7
4 Het ecologisch onderzoek.....	9
4.1 Methode	9
4.2 Resultaten	10
5 Flora- en faunawet.....	16
5.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet.....	16
5.2 Wettelijke consequenties	20
6 Conclusie.....	22
7 Bijlagen.....	23
Bijlage 1 Impressie plangebied	24
Bijlage 2 Wettelijk kader Flora- en faunawet	26

1 Inleiding en doel

1.1 Inleiding

Bij een ruimtelijke ontwikkeling verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Flora- en faunawet een plannenmaker oplegt. Het plan is om op een locatie in Nijkerk een fietstunnel en een fietspad aan te leggen. De heer Groenewoud van Drong Omgeving & Techniek is betrokken bij deze plannen en heeft Staring Advies gevraagd om een quickscan natuurtoets uit te voeren.

1.2 Doel

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande ontwikkelingen schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming kunnen worden gebracht met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

2.1 Gegevens plangebied

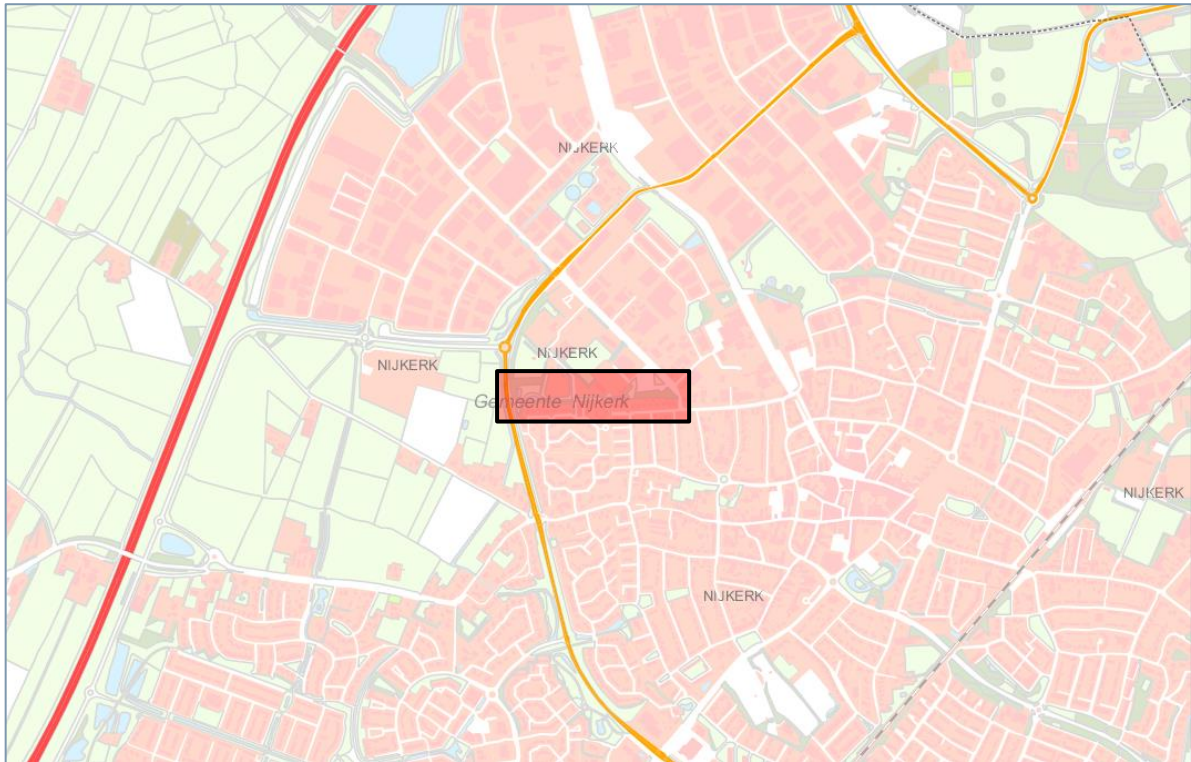
Locatie: Fietstunnel en fietspad
Plaats: Nijkerk
Gemeente: Nijkerk
Provincie: Gelderland

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen in de woonkern Nijkerk in de gelijknamige gemeente (zie figuur 1). Het plangebied betreft diverse opgaande beplantingen met aangrenzende sloten, vijvers en gazons, een geluidswal en bestrating (zie figuur 2 en bijlage 1). De provinciale weg N301 (Ambachtsstraat) vormt de westgrens van het plangebied en de oostgrens wordt bepaald door de Watergoorweg. Het Sportpark Watergoor met diverse sportvelden, een sporthal, diverse parkeerplaatsen en opgaande beplantingen bepalen de noordgrens van het plangebied. Bebouwing met aangrenzende tuinen vormen de zuidgrens. De directe omgeving van het plangebied bestaat uit bebouwing met aangrenzende tuinen en openbaar groen, doorgaande verharde wegen en een sportpark (zie figuur 1 en 2).

2.3 Geplande werkzaamheden

In het plangebied is men voornemens een fietspad en een fietstunnel onder de provinciale weg N301 (Ambachtsstraat) aan te leggen.

Figuur 1. Ligging van het plangebied. Bron: Provincie Gelderland 2016.

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied. Bron: Provincie Gelderland 2016.

3 Beschermd status plangebied

3.1 Natuurnetwerk Nederland

In de Omgevingsvisie is de herijkte Ecologische Hoofdstructuur (EHS) ruimtelijk vastgelegd en gaat het in Gelderland verder onder een andere naam. Voor de EHS zijn twee nieuwe natuurcategorieën in de plaats gekomen: het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Gelderse Groene Ontwikkelingszone (GO).

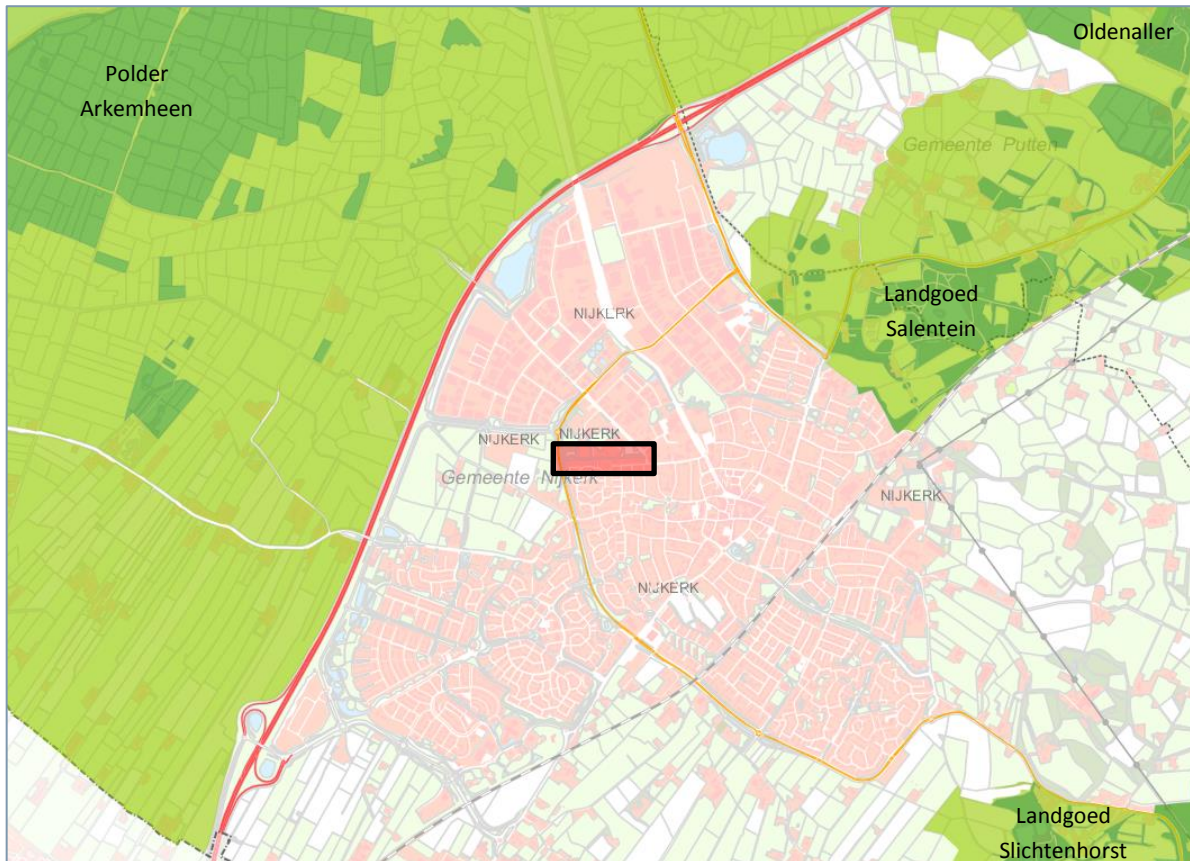
3.1.1 Gelders Natuurnetwerk (GNN)

Het GNN bestaat uit alle bestaande natuur en een zoekgebied voor nog te realiseren nieuwe natuur. In het GNN geldt: in de basis hier geen nieuwe initiatieven. Er zijn enkele uitzonderingen mogelijk. Dat zijn ontwikkelingen van een groot algemeen of provinciaal belang of waarvoor - overtuigend gemotiveerd – geen alternatieven bestaan. Voor dergelijke uitzonderingen gelden specifieke spelregels die garanderen dat het GNN in stand blijft (het nee, tenzij principe). Dat betekent dat hier geen ruimte is voor nieuwe projecten die de aanwezige en potentiële natuurwaarden significant aantasten.

3.1.2 Groene Ontwikkelingszone (GO)

De GO is een gebied waar partners en partijen worden uitgenodigd om actief 'groene' doelen mee te helpen realiseren. Er is in dit gebied ruimte voor de verdere ontwikkeling van bestaande en bij het gebied behorende bedrijvigheid of bewoning. Afhankelijk van het type en de schaal van de ontwikkeling vraagt de provincie om een (extra) bijdrage te leveren aan de GO.

Het plangebied ligt niet in het GNN of een GO (zie figuur 3). Op enige afstand van het plangebied bevinden zich enkele bos- en natuurgebieden, waaronder Polder Arkemheen, Landgoed Salentein, Landgoed Slichtenhorst en Oldenaller, welke zijn aangewezen als bestaande natuur binnen het GNN. Verschillende agrarische percelen, bospercelen en houtige lijnvormige elementen tussen deze gebieden zijn aangewezen als ecologische verbindingzone in de vorm van GO's (zie figuur 3).

Figuur 3. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van het Gelders Natuurnetwerk (donkergroen) en de Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen), bron: Provincie Gelderland 2016.

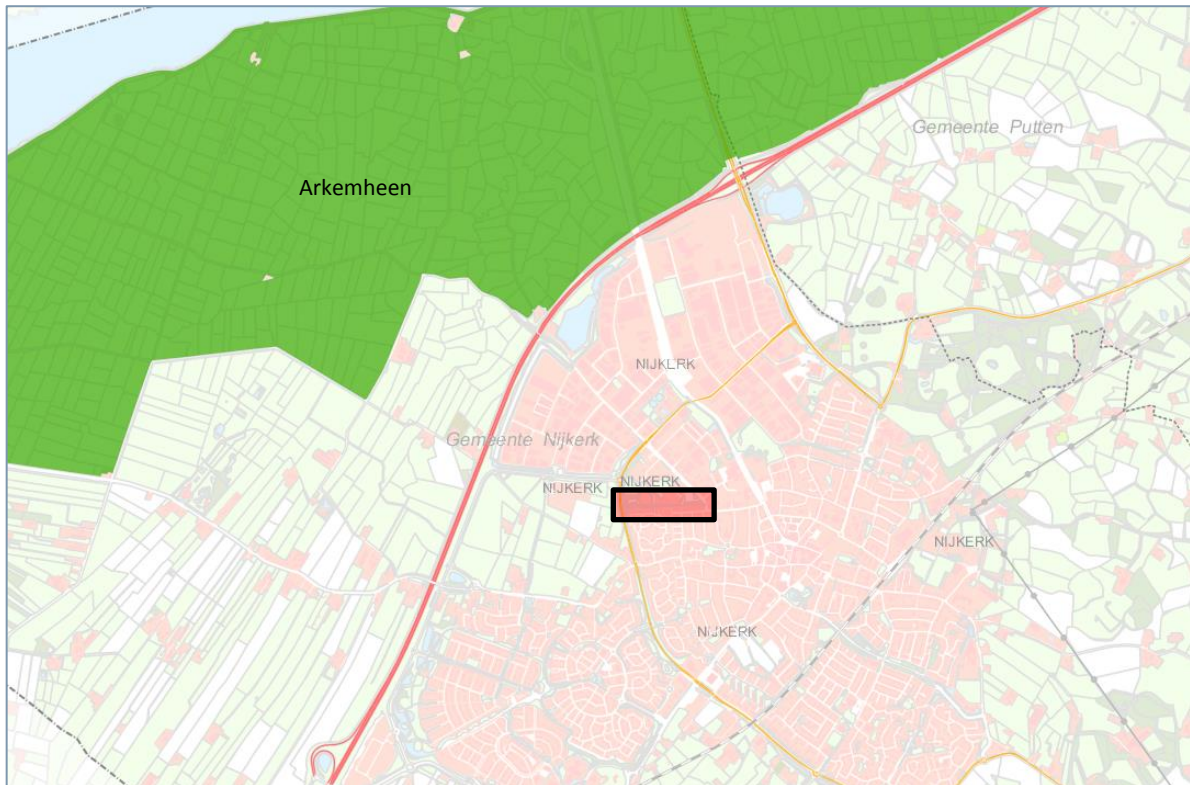
3.1.3 Effectbeoordeling GNN

In het plangebied wordt een fietspad en fietstunnel aangelegd. Er vindt geen ruimtebeslag op bestaande natuur of groene ontwikkelzones plaats. Bij het toetsingskader van het GNN is geen sprake van externe werking. Nadelige effecten voor, tijdens en na inrichting van het plangebied op de kernkwaliteiten van het GNN en de GO zijn niet te verwachten door de aard van de werkzaamheden. De kernkwaliteiten van het GNN worden niet aangetast. Er hoeft geen verdere toetsing uitgevoerd te worden.

3.2 Natura 2000

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Arkemheen' ligt op ruim 1,2 kilometer afstand van het plangebied (zie figuur 4). Overige Natura 2000-gebieden (o.a. 'Veluwerandmeren', 'Gooi- en Eemmeer' en 'Veluwe') liggen op grotere afstand, vanaf 3,5 km.

Figuur 4. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van het Natura 2000-gebied 'Arkemheen', bron: Provincie Gelderland 2016.

3.2.1 Effectbeoordeling Natura 2000

Ruimtelijke ingrepen in of nabij Natura 2000 gebieden zijn niet toegestaan wanneer deze significante negatieve effecten op de kernkwaliteiten veroorzaken. Door de afstand tot het Natura 2000 gebied 'Arkemheen' en overige Natura 2000 gebieden, de geïsoleerde ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000 gebied 'Arkemheen' en overige Natura 2000 gebieden en de beperkte omvang van de geplande ontwikkeling in het plangebied zijn eventuele nadelige effecten op deze beschermde Natura 2000 gebieden niet te verwachten.

Verdere toetsing of een vergunningsaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet noodzakelijk.

4 Het ecologisch onderzoek

4.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via een literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

4.1.1 Literatuuronderzoek

Ter ondersteuning van het veldonderzoek wordt de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD) geraadpleegd. Deze database geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren in Nederland. In de NDFD zijn uitsluitend gevalideerde gegevens opgeslagen. De NDFD is de meest complete databank voor de actuele verspreiding van Nederlandse flora en fauna. In de NDFD zijn meer dan 100 databanken gebundeld, samen goed voor ruim 90 miljoen gegevens. De databank wordt dagelijks aangevuld met recente waarnemingen. In de NDFD is voor het plangebied en de omgeving gezocht naar waarnemingen van beschermde soorten. Deze data worden indien noodzakelijk op kilometerhokniveau getoond.

4.1.2 Veldonderzoek

Het plangebied is door een onderzoeker van Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
S. Wamelink	1	31-08-2016	10.00 uur	Half bewolkt, droog, 24 °C, wind 2 Bft

Tabel 1. Veldonderzoek.

4.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het literatuuronderzoek en het veldonderzoek.

4.2.1 Literatuuronderzoek

Flora

De NDFF maakt voor de omgeving van het plangebied melding van de volgende beschermde plantensoort:

- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): daslook.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of bovenstaande en andere beschermde plantensoorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Broedvogels

De NDFF maakt voor de omgeving van het plangebied melding van de volgende beschermde vogelsoorten:

- Ekster, Kievit, meerkoet, nachtegaal, putter, roodborst, Turkse tortel, wilde eend, winterkoning, zanglijster en zwartkop.

Een deel van de waarnemingen betreft overvliegende vogels zonder binding met het gebied. Een deel van de vogelsoorten kunnen wel een territorium bezetten in het plangebied of in de directe omgeving hiervan, waardoor ze gebruik kunnen maken van het plangebied.

De NDFF maakt geen melding van vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of eventueel een jaarrond beschermde soort voor kan komen in het plangebied of directe omgeving, waardoor ze mogelijk negatieve effecten ondervinden van de geplande ruimtelijke ontwikkelingen.

Zoogdieren

De NDFF maakt voor de omgeving van het plangebied melding van een aantal beschermde zoogdiersoorten. Het betreft de volgende soorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): haas en konijn.
- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): eekhoorn.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of er beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en in de directe omgeving.

Amfibieën, reptielen en vissen

De NDFF maakt voor de omgeving van het plangebied melding van de volgende beschermde soort:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bruine kikker.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze beschermde soort en andere beschermde amfibieën, reptielen en vissen voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Ongewervelde dieren

Raadpleging van de NDFF heeft niet de aanwezigheid van beschermde ongewervelde dieren in de directe omgeving van het plangebied aangetoond. Tijdens het veldonderzoek wordt nagegaan of geschikt leefgebied voor beschermde soorten binnen het plangebied aanwezig is.

4.2.2 Veldonderzoek

In deze paragraaf worden per soortgroep de resultaten van het veldonderzoek besproken.

Flora

De struiklaag van de houtige beplantingen is goed ontwikkeld met diverse inheemse struiksoorten als gewone vlier, hazelaar, hulst, rode kornoelje en vuilboom. De hoge struiklaag en de boomlaag wordt bepaald door gewone es, populier, veldesdoorn, zomereik en zwarte els. De kruidlaag is verstoord en wordt gedomineerd door algemene verstoringsindicatoren als grote brandnetel, klein springzaad, zevenblad en een enkele verwilderde tuinplant als grote gele dovenetel.

De grazige delen zijn soortenarm met voornamelijk algemene soorten van voedselrijke omstandigheden als paardenbloem, madeliefje en witte klaver. Lokaal, en dan voornamelijk langs de provinciale weg N301 (Ambachtsstraat), wordt een enkele plantensoort van matig voedselrijke tot matig voedselarme omstandigheden als gewone margriet, knoopkruid en muskuskaasjeskruid aangetroffen. De oever- en watervegetatie in en langs de vijvers en sloten is goed ontwikkeld met voornamelijk algemene soorten van voedselrijkere wateren als eendenkroos, grote lisdodde en liesgras. Vegetaties met zeldzame soorten, die op een goed ontwikkeld vegetatietype en/of specifieke milieuomstandigheden zoals kwel of een laag bemestingsniveau duiden, zijn niet in het plangebied aanwezig.

De literatuur (zie paragraaf 4.2.1) maakt geen melding van licht beschermde plantensoorten (Flora- en faunawet, tabel 1) voor de omgeving van het plangebied. Mogelijk kan er wel een enkele groeilocatie van de licht beschermde brede wespenorchis, dotterbloem en/of gewone vogelmelk (Flora- en faunawet, tabel 1) aangetroffen worden. Deze soorten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen binnen het plangebied.

Matig en streng beschermde plantensoorten, waaronder de in de omgeving vastgestelde daslook (Flora- en faunawet, tabel 2), worden door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen niet verwacht binnen het plangebied. De samenstelling van de aangetroffen flora en vegetatie en de daarvan afgeleide inschatting van de voedselrijkdom, bodemgesteldheid en het ontbreken van geschikte groeiplaatsen bevestigen dit.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied de volgende vogelsoorten aangetroffen: boomkruiper, ekster, gaai, houtduif, kauw, meerkoet, merel, parkeend, roodborst, spreeuw, Turkse tortel en vink. De houtige beplantingen en de waterelementen in het plangebied zijn geschikt als nestlocatie voor algemene soorten, waaronder voor een groot deel van de aangetroffen vogelsoorten. Kritische soorten van oude loof- en naaldbossen als draaihals, wielewaal en zomertortel en water en moeras als grote karekiet, purperreiger en zwarte stern worden, door het ontbreken van geschikt biotoop en voldoende rust, niet in het plangebied verwacht.

Jaarrond beschermde nesten

Vogelsoorten waarvan de vaste rust- en verblijfplaatsen en nestlocaties jaarrond beschermd zijn niet aangetroffen in het plangebied. Mogelijk kan er wel een enkele jaarrond beschermde vogelsoort aangetroffen worden binnen het plangebied. Het betreft dan voornamelijk soorten die minder tot nauwelijks verstoringgevoelig zijn en regelmatig in het stedelijk gebied worden vastgesteld als gierzwaluw, huismus, roek en sperwer.

Gierzwaluw en huismus

Door het ontbreken van geschikte nestlocaties in de vorm van gebouwen met vrij toegankelijke ruimten, waaronder dakgoten en kieren, en soort specifieke nestkasten is het plangebied niet geschikt als broedlocatie voor de gierzwaluw en huismus. Tijdens het veldbezoek zijn geen aanwijzingen aangetroffen dat de gierzwaluw en/of huismus in de directe omgeving van het plangebied hun vaste verblijfplaats hebben. Er zijn geen roepende of foeragerende huismussen en nestlocaties van de gierzwaluw en huismus in het plangebied, en in de directe omgeving hiervan, aangetroffen. Incidenteel kan een foeragerende huismus in het plangebied aangetroffen worden.

Roek

Kolonies van de roek worden regelmatig in het stedelijk gebied vastgesteld. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen nesten of sporen van de roek in het plangebied aangetroffen. Sporadisch kan een foeragerende of overvliegende roek in het plangebied aangetroffen worden.

Sperwer

De sperwer wordt regelmatig als broedvogel in het stedelijk gebied vastgesteld. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten of sporen van de sperwer in het plangebied aangetroffen. De soort is tijdens het veldbezoek ook niet aangetroffen in het plangebied. Het valt echter niet uit te sluiten dat de sperwer een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied heeft.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn (geen) sporen van beschermde soorten aangetroffen in het plangebied. Mogelijk wordt het plangebied gebruikt als leefgebied door enkele algemene, licht beschermde soorten (Flora- en faunawet, tabel 1) als egel, haas en konijn. De aanwezigheid van een deel van deze soorten wordt bevestigd door de literatuurstudie. In de literatuurstudie wordt verder melding gemaakt van de matig beschermde eekhoorn (zie paragraaf 4.2.1.).

Eekhoorn

Mogelijk komt de matig beschermde eekhoorn (Flora- en faunawet, tabel 2) voor in de aanwezige houtige beplantingen. Van de eekhoorn zijn alleen de vaste verblijfplaatsen beschermd. Deze vaste verblijfplaatsen, in de vorm van boomnesten, zijn niet tijdens het veldonderzoek vastgesteld. De soort is tijdens het veldbezoek niet aangetroffen in het plangebied of de directe omgeving. Er zijn geen sporen van eekhoorns (uitwerpselen,

pootafdrukken of voedselresten) aangetroffen. Het valt echter niet uit te sluiten dat de eekhoorn een vaste verblijfplaats (boomnest) in het plangebied heeft.

Overige matig en/of streng beschermde grondgebonden zoogdieren (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) worden niet verwacht. Het bronnenonderzoek bevestigt de afwezigheid van overige matig tot streng beschermde grondgebonden zoogdieren voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 4.2.1).

Vleermuizen

De literatuur maakt geen melding van het voorkomen van de vleermuizen voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 4.2.1). Alle vleermuizen zijn streng beschermd: Flora- en faunawet, tabel 3. Er zijn geen gebouwen aanwezig welke over een dakbeschot of andere schuilgelegenheid voor gebouwbewonende vleermuizen als de gewone dwergvleermuis beschikken. De aanwezigheid van een verblijfplaats van een gebouwbewonende vleermuissoort is daarom uitgesloten.

De aanwezige bomen beschikken niet over voor vleermuizen geschikte holten, kieren en/of gaten, waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende soorten eveneens uitgesloten kan worden.

De groenstructuren in het plangebied en de aanliggende waterelementen zijn geschikt als foerageergebied voor diverse vleermuissoorten. Daarnaast kunnen de houtige beplantingen onderdeel zijn van een vliegrouete van vleermuizen. Door het (eventueel) verwijderen van de groenstructuren en het kappen van bomen wordt mogelijk een vliegrouete aangetast of verdwijnt een essentieel foerageergebied.

Amfibieën

Beschermde amfibieën zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. De vijvers en de sloten kunnen als voortplantingsbiotoop voor licht beschermde amfibieënsoorten als de bruine kikker (zie paragraaf 4.2.1) dienen. Bij ruimtelijk ingrepen geldt voor licht beschermde soorten automatisch de vrijstellingsregeling. Streng beschermde soorten worden niet verwacht binnen het plangebied door het ontbreken van geschikt leefgebied.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen en worden ook niet verwacht. In de omgeving van het plangebied komen geen populaties van beschermde reptielensoorten voor (zie paragraaf 4.2.1). In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor reptielen.

Vissen

Er zijn uit de literatuur (zie paragraaf 4.2.1) geen waarnemingen bekend van beschermde vissoorten (Flora- en faunawet, tabel 1) in of rondom het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vissen aangetroffen.

De in de regio voorkomende matig beschermde kleine modderkruiper (Flora- en faunawet, tabel 2) wordt in uiteenlopende watertypen aangetroffen met een voorkeur voor schone en heldere wateren. In het plangebied is potentieel leefgebied aanwezig voor deze soort.

Ongewervelde dieren

Er zijn uit de literatuur (zie paragraaf 4.2.1) geen waarnemingen bekend van beschermde ongewervelde dieren uit de omgeving van het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn eveneens geen beschermde ongewervelde dieren aangetroffen. Deze worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikte leefgebieden.

5 Flora- en faunawet

5.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 2). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 2 en 3 soorten dient overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als dit niet mogelijk is dient een ontheffing aangevraagd te worden, in combinatie met het nemen van compenserende maatregelen.

5.1.1 Flora

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Beschermde plantensoorten worden, met uitzondering van de licht beschermde brede wespenorchis, dotterbloem en gewone vogelmelk (Flora- en faunawet, tabel 1), door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen in het plangebied ook niet verwacht. Voor licht beschermde soorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Matig en streng beschermde soorten (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) zoals daslook worden door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen niet in het plangebied verwacht. De natuurlijke groeilocaties van daslook bevinden zich voornamelijk in de Hollandse en Zeeuwse duinen en in Zuid-Limburg. Groeilocaties buiten deze gebieden kan men als niet natuurlijk beschouwen en betreffen hoofdzakelijk verwilderde tuinplanten. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

5.1.2 Broedvogels

Alle aangetroffen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Daarom moet er buiten het broedseizoen gestart worden met de werkzaamheden. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringeffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden

en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

Gierzwaluw en huismus

Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan de jaarrond beschermde gierzwaluw en huismus. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor de gierzwaluw en/of huismus.

Roek

Het plangebied is geen essentieel leefgebied voor deze soort. Door het ontbreken van nesten zijn broedgevallen van de roek uitgesloten in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soort.

Sperwer

Geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen zijn niet tijdens het veldbezoek aangetroffen, maar kunnen mogelijk wel in een enkele boom of hoge struik aanwezig zijn. Tijdens het veldbezoek werd het zicht in de loofbomen bemoeilijkt door aanwezig blad in de bomen en aanwezigheid van klimop.

Het plangebied is ongeschikt als nestlocatie voor overige soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn vanwege het ontbreken van geschikte nestlocaties. Het plangebied en directe omgeving behoren eveneens niet tot het essentieel leefgebied van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

5.1.3 Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied geen (sporen van) zoogdieren waargenomen. Te verwachten soorten zijn licht beschermd (Flora- en faunawet, tabel 1). Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor licht beschermde soorten automatisch de vrijstellingsregeling.

Eekhoorn

Het voorkomen van de matig beschermde eekhoorn (Flora- en faunawet, tabel 2) is alleen ontheffingsplichtig wanneer er vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Geschikte vaste verblijfplaatsen in de vorm van boomnesten zijn niet tijdens het veldbezoek aangetroffen, maar kunnen mogelijk wel in een enkele hoge boom aanwezig zijn. Tijdens het veldbezoek werd het zicht in de loofbomen bemoeilijkt door aanwezig blad in de bomen en aanwezigheid van klimop. Daarnaast kan de eekhoorn gebruik maken van het plangebied als migratieroute en foeragegebied.

5.1.4 Vleermuizen

Om te bepalen of aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is, worden de resultaten van de quickscan getoetst aan de checklist van Het Protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging VZZ. Hieronder zijn de relevante passages uit de checklist weergegeven:

1. Zijn er gebouwen die gesloopt of gerenoveerd worden?

Nee →

2. Zijn er bomen die gekapt of gesnoeid worden?

Ja.

3. Zijn er (zichtbare) holtes, spleten, scheuren, losse bast in de boom (bomen)?

Nee → Nader onderzoek naar zomer- en paarverblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

4. Maken de struiken, gewassen, boom (bomen) deel uit van een mogelijke route/verbinding of een essentieel foerageergebied?

Ja → Nader onderzoek naar foerageergebieden en routes van vleermuizen is noodzakelijk.

Wanneer (de) bomen gekapt worden verdwijnen mogelijk essentiële foerageergebieden of vliegroutes van vleermuizen. Om te bepalen of het te verwijderen groen en de te kappen bomen in gebruik zijn als foerageergebied/vliegroute is gericht vleermuisonderzoek noodzakelijk.

Het Protocol voor vleermuisinventarisaties adviseert bij het mogelijk voorkomen van foerageergebied/vliegroutes om gericht onderzoek uit te voeren in de periode 15 april tot 1 oktober. Binnen deze periode dienen minimaal 2 veldbezoeken plaats te vinden, met 4 tot 8 weken tussentijd. Er dient minimaal 1 veldbezoek tijdens de kraamperiode (15 mei – 15 juli) plaats te vinden.

5.1.5 Amfibieën

Amfibieën zijn niet in het plangebied aangetroffen. De geraadpleegde literatuur vermeldt het voorkomen van de licht beschermde bruine kikker (Flora- en faunawet, tabel 1).

Bruine kikker

Voor de te verwachten licht beschermde bruine kikker en overige te verwachte, licht beschermde, amfibieënsoorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

5.1.6 Reptielen

Reptielen zijn niet in het plangebied aangetroffen. Het plangebied maakt geen essentieel onderdeel uit van het leefgebied van reptielen. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

5.1.7 Vissen

Matig en streng beschermde soorten vissen (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) zijn niet in het plangebied aangetroffen. Gezien de aanwezigheid van geschikt leefgebied is een enkele matig beschermde vissoort als de kleine modderkruiper (Flora- en faunawet, tabel 2) te verwachten in het plangebied.

De sloten en vijvers in het plangebied behoren mogelijk tot het leefgebied van de kleine modderkruiper. Wanneer deze sloten (tijdelijk) gedempt worden is nader onderzoek en/of ecologische begeleiding van de demping noodzakelijk.

Gericht onderzoek

Om vast te stellen of de matig beschermde kleine modderkruiper en andere matig tot streng beschermde vissoorten voorkomt in het plangebied is gericht onderzoek noodzakelijk. Een steekproefsgewijze bemonstering op de in het plangebied aanwezige locaties met geschikt habitat in de optimale periode is voldoende om de aanwezigheid van kleine modderkruiper aan te tonen. In het algemeen is in de optimale periode één veldbezoek aan een watergang voldoende om afwezigheid met voldoende zekerheid in beeld te brengen. De optimale periode van inventariseren met het schepnet is van april t/m juni, omdat later in het seizoen een overvloed aan waterplanten de inventarisatie teveel kan bemoeilijken.

5.1.8 Ongewervelde dieren

Beschermde soorten ongewervelde dieren zijn niet in het plangebied aangetroffen. Ook in de NDFF zijn geen waarnemingen van beschermde ongewervelde dieren bekend uit de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 4.2.1). Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

5.2 Wettelijke consequenties

5.2.1 Flora

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5.2.2 Broedvogels

Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (tussen 15 maart en 15 juli).

Sperwer

Indien er sprake is van het verwijderen van het aanwezige opgaand groen is gericht onderzoek naar het voorkomen van de jaarrond beschermde sperwer noodzakelijk om te bepalen of de te kappen bomen in gebruik zijn als vaste rust- of verblijfplaats. Dit is mogelijk door gericht zoeken van nesten in combinatie met kartering van territorium- of nestindicerende waarnemingen in de periode 1 maart t/m 15 juli. Een deel van dit onderzoek kan gecombineerd worden met het in beeld brengen van vaste rust- en verblijfplaatsen van de eekhoorn.

5.2.3 Zoogdieren

Eekhoorn

Indien er sprake is van het verwijderen van het aanwezige opgaand groen is gericht onderzoek naar het voorkomen van de eekhoorn noodzakelijk om te bepalen of de te kappen bomen in gebruik zijn als vaste rust- of verblijfplaats. Hiervoor dient één dagbezoek uitgevoerd te worden in de periode dat er nog geen blad aan de bomen zit (1 maart – 1 april). Dit gericht onderzoek kan gecombineerd worden met het gericht zoeken van (potentiele) nestlocaties van de jaarrond beschermde sperwer.

5.2.4 Vleermuizen

Indien er sprake is van het verwijderen van het aanwezige opgaand groen is aanvullend onderzoek naar foerageergebied/vliegroutes noodzakelijk. Het vleermuisprotocol adviseert om bij het vermoeden op foerageergebied/vliegroutes gericht vleermuisonderzoek uit te voeren middels 2 avond- of ochtendbezoeken in de periode 15 april tot 1 oktober. Er dient minimaal 1 veldbezoek tijdens de kraamperiode (15 mei – 15 juli) plaats te vinden.

5.2.5 Amfibieën

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5.2.6 Reptielen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5.2.7 Vissen

Kleine modderkruiper

Indien er sprake is van het dempen van sloten en vijvers in het plangebied is gericht onderzoek naar het voorkomen van de matig beschermde kleine modderkruiper noodzakelijk. Een steekproefsgewijze bemonstering op de in het plangebied aanwezige locaties met geschikt habitat in de optimale periode is voldoende om de aanwezigheid van kleine modderkruiper aan te tonen. De optimale periode van inventariseren met het schepnet is van april t/m juni, omdat later in het seizoen een overvloed aan waterplanten de inventarisatie teveel kan bemoeilijken.

5.2.8 Ongewervelde dieren

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

6 Conclusie

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets op de locatie Fietstunnel en fietspad in Nijkerk kan de volgende conclusie worden getrokken:

Indien er sprake is van het verwijderen van het aanwezige opgaand groen is aanvullend onderzoek noodzakelijk voor de volgende soorten en soortgroep:

- Sperwer
- Eekhoorn
- Vleermuizen
- Kleine modderkruiper

Voor overige soort(groep)en is aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk.

7 Bijlagen

- 1 **Impressie plangebied**
- 2 **Wettelijk kader**

Bijlage 1 Impressie plangebied

Bijlage 2 Wettelijk kader Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2)	Lichte toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3)	Uitgebreide toets	Uitgebreide toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: “Lichte” toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de “lichte” toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode

Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelingssector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: “Uitgebreide” toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet voldoende kan worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing

wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De

(fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641 910
info@staringadvies.nl
